

Okruhy k bakalářské státní zkoušce z Dějin starověku (imatrikulace od P2019):
hlavní plán (maior)

I. Úvod do studia; dějiny Předního východu a východního Středomoří

1. Definice pojmu starověk, základní podmínky pro vznik starověkých civilizací, hlavní periodizace starověku
2. Starověké písemné systémy, jejich vývoj a luštění. Cesta starověkých písem do západního Středomoří
3. Charakteristika států staroorientálního typu na PV (vč. postavení panovníků a otroků)
4. Typ a fungování nejstarších států ve východním Středomoří
5. Civilizační a kulturní přínos staroorientálních předovýchodních civilizací evropskému vývoji
6. Úloha náboženství ve státech staroorientálního typu na Předním východě
7. Typy pramenů k starověkým civilizacím
8. Problémy starověké chronologie
9. Charakteristika dějepiscectví v jednotlivých oblastech starověkého světa
10. Pojetí práva ve starověku; přínos římského práva Evropě

II. Řecké dějiny

1. Geografie starověkého řeckého světa
2. Problematika počátků antického období v Řecku. Charakteristika základních rysů vzniku řeckých poleis. Rezidua rodového zřízení v řeckých městských státech
3. Hlavní rysy řeckého náboženství. Jeho místo v životě řecké společnosti
4. Období stasis v řeckých poleis
5. Základní rysy vývoje Sparty a Athén v archaickém období
6. Řecko doby klasické. Hlavní rysy řeckých demokracií a oligarchií
7. Politický, sociální a demografický vývoj řeckých obcí ve 4. století př. n. l.
8. Vznik helénismu, forma helénistických států
9. Přínos helénistické vědy a kultury

III. Římské dějiny od počátků do období principátu

1. Etnika a jazyky staré Itálie. Nejvýznamnější místa na mapě města Říma v průběhu dějin
2. Problematika počátků římských dějin (včetně vzniku Říma). Zřízení a společnost římské doby královské
3. Státní zřízení republiky a jeho proměny (včetně krize republikánského zřízení)
4. Společnost a zemědělství republikánského období. Vývoj civilizace a kultury republikánského Říma
5. Základní rysy a hlavní vývojové etapy římského principátu (včetně cesty Octaviana k moci)
6. Římské provincie za republiky a principátu
7. Krize římské říše ve III. stol. n. l.
8. Vývoj postavení kolónů a vývoj měst na území římské říše

IV. Římské dějiny v pozdní antice

1. Reformy císařů dominátu, jejich záměry a úspěšnost
2. Společnost pozdní antiky a její feudalizace
3. Římská říše a velké stěhování národů
4. Náboženský vývoj římské říše. Místo náboženství v jejím životě
5. Rozdíly mezi římských Východem a Západem na konci antiky